

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 79: Chudobín. Detail knoflíku s erbovním znamením rodiny Terschů. Abb. 79: Chudobín. Detail des Knopfens mit dem Wappen der Familie Tersch.

tečně o základy stavby původní tvrze či pouze hospodářských budov přiléhajícího dvora. Na to, jaký byl skutečný rozsah zachycených stavebních konstrukcí a upřesnění jejich datace v rámci stavebněhistorického vývoje, by odpověděl případný odkryv většího rozsahu.

Jan Mikulík, Zdeněk Schenk

Literatura

- **Truba, Z. 1973:** Zámek Chudobín: stavebněhistorický průzkum. Rkp. ÚOP NPÚ Olomouc.
- Plaček, M. 2007:** *Ilustrovaná encyklopedie hradů, hrádků a tvrzí*. Praha.

Resumé

Chudobín (Bez. Litovel), Schloss. Neuzeit, 20. Jh. Siedlung. Suchgrabung.

JAVORNÍK (OKR. JESENÍK)

Zámek Jánský Vrch. Vrcholný středověk, novověk. Hrad, zámek. Záchraný výzkum.

K nálezů kamenného zdiva došlo při rekonstrukci a zabezpečení terasy pod mohutnou dělostřeleckou baštou (později kaplí) na severu, kontrolující opyš a městečko pod hradem. Pod klasicistním zábradlím terasy byla v hloubce 1 m objevena koruna kamenného zdiva o šířce cca 1 m, které bylo pojené vápennou maltou. Zdivo založené na skále, dochované do výšky 0,3–0,6 m, s orientací severozápad–jihovýchod, pokračovalo vně terasy a bylo rekonstrukčními úpravami odkryto v délce 3 m. Podle doprovodné pozdněstředověké keramiky a stratigrafie, kdy jej překrývala vrstva novověkých navážek a vyrovnávka terasy, je zdivo datovatelné do pozdního středověku a bylo součástí severního opevnění hradu.

Pavel Šlězár

Resumé

Javorník. Schloss Jánský Vrch (Bez. Jeseník). Hochmittelalter, Neuzeit. Burg, Schloss. Rettungsgrabung.

JEMNICE (OKR. ZNOJMO)

Kostel sv. Víta. Středověk, novověk. Záchraný výzkum.

V souvislosti s pracemi doprovázejícími rekonstrukci a vyklízení podzemních prostor situovaných severně presbytáře kostela sv. Víta v Jemnici uskutečnila na sklonku roku 2008 společnost Archaia Brno, o. p. s., záchraný archeologický výzkum a další dokumentaci (Merta 2008).

Kostel sv. Víta v Jemnici byl doposud předmětem dvou stavebněhistorických průzkumů. V jeho interiéru a nejbližším okolí se uskutečnily tři archeologické výzkumy (Holub, Merta 2007). Na žádost bratří Albrechta, Hynka a Štěpána z Lichtenburka souhlasil olomoucký biskup Bohuš ze Zvole 24. září 1455 s předáním kaple sv. Víta na pahorku poblíž Jemnice budoucímu františkánskému klášteru. V říjnu roku 1455 převzal kapli oficiálně provinční vikář spolu s pozemky, které klášteru věnovali páni z Lichtenburka a znojemský měšťan Petr z Jemnice, jakožto fundátoři kláštera. Přiléhající budovy konventu byly po roce 1676 zbořeny. V kostele sv. Víta se konaly bohoslužby až do jeho zrušení roku 1785 (Foltýn a kol., 329 n.; Holub, Merta 2007, 217).

Vyklízená chodba (10), vybíhající z kaverny 07 a směřující k západu, byla v poměrně nedávné minulosti částečně zasypána. Dle artefaktů vyzvednutých ze záspy lze uvažovat, obdobně jako v případě již sanovaného sklepa a chodeb, o 19., případně počátku 20. století. Vlastní ražená chodba připomíná důlní dílo. Zda se však jedná o štolu raženou z důvodu prospekce či těžby nějaké nerostné suroviny, nedokáže archeologie v současnosti rozhodnout. Podle řešení této chodby/štol a chodby vedlejší, stejně jako předpokládaných chodeb/štol vedených i z obou dvou zbývajících kaveren (08 a 09) asi nelze předpokládat, že se jedná o klasické chodby, případně zamýšlený nedokončený systém sklepů. Stáří chodeb nelze určit. Zřejmě byly budovány v nedlouhé časové návaznosti na velký sklep (místnost 02), tedy na sklonku 15. století.

Kámen vytěžený při budování všech podzemních prostor měl pravděpodobně primárně použít ke stavbě klášterních budov.

David Merta

Literatura

- Holub, P., Merta D. 2007:** Bývalý františkánský klášter u kostela sv. Víta v Jemnici. *Archeologické výzkumy na Vysočině* 1/2007, 216–228.
- Foltýn, D. a kol. 2005:** *Encyklopedie moravských a slezských klášterů*. Praha.
- Merta, D. 2008:** Jemnice, kostel sv. Víta – sanace podzemních prostor. Rkp. nálezové zprávy č. j. 41/08.